Pre-Selichos 5769

הלכות תשובה פרק א:א

בֶּל הַמִּצְוֹוֹת שָׁבַּתּוֹרָה, בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַּעֲשֶׂה – אָם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֶן, בֵּין בְּזְדוֹן בֵּין בִּשְׁנָנָה – **כְּשֶׁיִּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה וְיָשׁוּב מֵחֶטְאוּ, חַיְּב לְהִתְוַדּוֹת** לִפְנֵי הָאֵ-ל בְּרוּךְ הוּא. שֶׁנֶּאֵמֶר, "אָישׁ אְוֹ־אִשָּׁה כֵּי יִעֲשׁוּ מִכֶּל־חַטְאת הָאָדֶׁם... וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׁוּ וְהַשִּׁיב אֶת־אֲשֶׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישִׁתוֹ יֹכֵף עָלֵיו וְנָתֵן לַאֲשֶׁר אָשֵׁם לְוֹ:" (במדבר ה:ו-ז), זֶה וִדּוּי דְּבָרִים. וּוִּדְוּי זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה.

: כיצד מתודה – אומר

נחַ אָנָּא ה (2) "חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנִיךּ (3) וְעָשִׂיתִי כָּךְ וְכָּךְ (4) וַהְרֵי נחַמְתִּי וּבשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי (5) וּלְעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדָבָר זֶה.

זָה הוּא צִיכֶרוֹ שֶׁלַוִּדוּי ;וְכָל הַמַּרְבָּה לְהִתְוַדוֹת וּלְהַאֲּוִיךְ בְּעִנְיָן זֶה, הֲרֵי זֶה מְשֶׁבְּח.

וְכֵן בַּעֲלֵי חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת – בְּעֵת שֶׁמְּבִיאִין קְרְבְּנוֹתֵיהֶם עַל שִׁנְגָתְן אוֹ עַל זְדוֹנָן, אֵין מִתְכַּפֵּר לָהֶן בְּקָרְבָּנָם, עַד שֶׁיַּעֲשׁוּ תְּשׁוּבָה, וְיִתְוַדּוּ וִדּוּי דְּבָרִים :שֶׁנֶּאֲמָר: "וְהִתְוַדְּה אֲשֵׁר חטא עליה: " (ויקרא ה:ה)

What is the mitzvah of Vidui according to Hilkhos Teshuvah 1:1?

- 1. approaching G-d
- 2. admitting guilt
- 3. spelling out the particular sin[s],
- 4. embarrassment, and
- 5. abandoning the sin.

הלכות מעשה הקרבנות פרק ג :טו פּיצֵד מתְוַדֵּה? אוֹמר

(2) חָטָאתי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי, (3)וְעָשִׂיתִי כָּךְ וְכָּךְ, (5)וְחָזַרְתִּי בִּתְשׁוּבָה לְפָנֶיךְ, וְזוֹ כַּפַּרַתִי.

הָיָה הַפֶּרְבָּן שְׁלָמִים -- סוֹמֵךְ בְּכָל מָקוֹם שִׁיִּרְצֶה מִן הָעֲזָרָה, בִּמְקוֹם שְׁחִיטָה. וְיֵרָאֶה לִי שָׁאִינוּ מֹתְוָדֶה עַל הַשְּׁלַמִים, אָבַל אוֹמר דּבָרי שְׁבַח.

Note the same basic structure minus two elements. Perhaps because:

- 1. approaching G-d was done physically by entering the *Beis haMikdash*; and
- 4. acknowledging embarrassment for past behavior is an inappropriate requirement in the more public setting.

So we seem to have a basic notion of what *Vidui* is. Then what is this, in the next *perek* right after our first Rambam?

Pre-Selichos 5769 2/2

הלכות תשובה פרק ב:ח

הַוּדוּי שֶׁ**נְּהֲגוּ בּוֹ כָּל יִשְּׂרָאֵל** — "אֲבָל... חָטָאנוּ..." וְהוּא עִיכַר הַוִּדוּי. עֲבֵרוֹת שֶׁהְתְוַדְּה עֲבֵיהֶן בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים זֶה — חוֹזֵר וּמִתְוַדֶּה עֲבֵיהֶן בְּיוֹם הַכִּפּוּרִיםאַחֵר, אַף עַל פִּי שָׁהוּא עוֹמֵד בָּתִשׁוּבָתוֹ. שֵׁנָאֵמֶר, "בִּי־בִּשְּׁעֵי אַנֵי אָדֶע וְחַטָּאתֵי נֵגְדֵי תָמֵיד:" (תהילים נא:ה).

: (שם) לחם משנה

הוידוי שנהגו בו כל ישראל, "אבל אנחנו חטאנו [עוינו פשענו] כולנו": (שם) [פרק יוה"כ, פז]: אמר בר המדורי, "אנא קאימנא קמיה דשמואל והוה יתיב. וכי מטא שליחא דציבורא ואמר ו'אבל אנחנו חטאנו (כלנו)', קא מיקם אמינא. שמע מינא עיקר וידוי האי הוא." (ע"כ).

ונראה דלאו דוקא "חטאנו" לבד אלא "חטאנו עוינו פשענו" זהו עיקר **הוידוי** וכמו שכתב רבינו למעלה בריש פרק ראשון, "חטאתי עויתי פשעתי לפניך" וגם כאן דאמרינן הכי. ומאי דכתב "חטאנו"? רצה לומר "חטאנו וכו'" שהוא "חטאנו עוינו פשענו" כך נראה לי:

בראשית מב:כא

וַיֹאמְרֹרוּ אֵישׁ אֶל־אָחִיו "**אַבְל אַשֵּׁמִיםו אֲנַחְנוּ** עַל־אָחִינוּ אֲשֶּׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשֶׁוּ בָּהִתְחַנְנִוֹ אֵלֵינוּ וְלָא שָׁמֵענוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזְּאת":

- Vidui accompanying teshuvah vs. vidui as part of teshuvah.
- The vidui within teshuvah revolves around "אבל אנחנר".

Pre-Selichos 5769

מסילת ישרים "מדת זהירות" (פרק ב)

ואולם הנה זאת באמת אחת מתחבולות היצר הרע וערמתו, להכביד עבודתו בתמידות על לבות בני האדם עד שלא יישאר להם רוח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם הולכים. כי יודע הוא שאילולי היו שמים לבם כמעט קט על דרכיהם, ודאי שמיד היו מתחילים להינחם ממעשיהם והייתה החרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים החטא לגמרי.

In reality, this is one of the clever devices of the evil inclination -- to mount pressure unrelentingly against the hearts of men so as to leave them no leisure to consider and observe the type of life they are leading. For it realizes that if they were to devote even a slight degree of attention to their ways, there is no question but that they would immediately begin to repent of their deeds and that regret would wax in them until they would leave off sinning altogether.

- tr. R' Shraga Simmons, pg 31

1- A *cheshbon hanefesh* keeps us from fooling ourselves.

מ"י "חלקי זהירות" (פרק ג)

כלל הדבר: יהיה האדם מעין על מעשיו כולם ומפקח על כל דרכיו שלא להניח לעצמו הרגל רע ומדה רעה, כל שכן עברה ופשע. והנני רואה צרך לאדם, שיהיה מדקדק ושוקל דרכיו דבר יום ביומו, כסוחרים הגדולים אשר יפלסו תמיד כל עסקיהם למען לא יתקלקלו, ויקבע עתים ושעות לזה, שלא יהיה משקלו עראי אלא בקביעות גדול, כי רב התולדה הוא.

To summarize, a man should observe all of his actions and watch over all of his ways so as not to leave himself with a bad habit or a bad trait, let alone a sin or a crime. I see a need for a person to carefully examine his ways and to weigh them daily in the manner of the great merchants who constantly evaluate all of their undertakings so that they do not miscarry. He should set aside definite times and hours for this weighing so that it is not a fortuitous matter, but onethat is conducted with the greatest regularity; for it yields rich returns.

- tr. R' Shraga Simmons, pg 37

2- Accounting is a natural expression – and therefore reinforces the feeling – of valuing something.

Pre-Selichos 5769

שם (סוף הפרק)

כללו של דבר: צריך האדם להיות מתבונן בשכלו תמיד בכל זמן ובזמן קבוע לו בהתבודדו,מהו הדרך האמתי לפי חוק התורה שהאדם צריך לילך בו, ואחר כך יבוא להתבונן על מעשיו אם הם על הדרך הזה אם לא כי על ידי זה ודאי שיהיה לו נקל לטהר מכל רע ולישר כל דרכיו, וכמו שהכתוב אומר (משלי ד, כו) "פֵּלֵס מַעְנֵּל רַגְּלֶךְ וְכָל־דְּרָכֵיךְ יִכְּנוּ:" ואומר (איכה ג, מ) "נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְלֹרָה וְנָשִׁוּבָה עַד־הְיֹ:".

What emerges from all this is that a man must constantly -- at all times, and particularly during a regularly appointed time of solitude -- reflect upon the true path (according to the ordinance of the Torah) that a man must walk upon. After engaging in such a reflection he will come to consider whether or not his deed travel along his path. For in doing so it will certainly be easy for him to cleanse himself of all evil and to correct all of his ways. As Scripture states (Proverbs 4:26), "Consider the path of your feet and all of your paths will be established" and (Lamentations 3:40), "Let us seek out our ways and examine them, and we will return to G-d."

- tr. R' Shraga Simmons, pg 43

3- Getting in the habit of noticing how we make our decisions is a large part of the solution.